

RESEARCH ARTICLE / Araştırma Makalesi
<https://doi.org/10.37093/ijisi.1259329>

Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları Üzerinde Ailenin Etkisi

İpek Beyza Altıparmak*

Betül Demircan**

Öz

Dezavantajlı gruplarla ilgili olarak uluslararası ve ulusal alanda pek çok çalışma yapılmaktadır. Bu grupların içinde yer alan inceleme konularından birisini de kadınlar oluşturmaktadır. Tarih boyunca kadınlara yönelik eşitlik mücadelesi devam etmektedir. Geline son noktada gerek sosyal hayatın eşit paylaşımı gerekse kaynaklara erişim noktasında istenilen eşitlik düzeyine ulaşılamamıştır. Cinsiyet eşitliği öğretilerinin başladığı kurumlardan biri ailedir. Sosyalleşilen ilk alan olarak aile, bireyin hayata bakışını şekillendiren önemli kurumların başında gelmektedir. Yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları üzerinde ailenin etkisi incelenmek istenmiştir. Araştırma, Bursa Teknik Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ilk olarak öğrencilerin ve ailelerinin sosyo-demografik özellikleri analiz edilmiştir. Daha sonra öğrencilere, ailelerinde var olan ilişkiler sistemini analiz etmek için çeşitli yargılar yöneltilmiş ve bu yargılara verilen cevaplar ile öğrencilerin kendi görüşleri karşılaştırılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %94'ü ev işlerinden hem kadının hem de erkeğin sorumlu olması gerektiğini, %99,3'ü ise evlendikten sonra kadının çalışmasının uygun olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin aile yapılarında, ailelerin eğitim düzeyi de göz önünde bulundurularak genel anlamda eşitlikçi bir yaklaşımın olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile, toplumsal cinsiyet, eşitlik, eğitim

JEL Kodları: J12, J16, J17

Cite this article: Altıparmak, İ. B., & Demircan, B. (2023). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları üzerinde ailenin etkisi. *International Journal of Social Inquiry*, 16(2), 621–637. <https://doi.org/10.37093/ijisi.1259329>

* Doç. Dr., Bursa Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Bursa, Türkiye (Sorumlu Yazar).
E-posta: ipek.altiparmak@btu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2971-3090>

**Yüksek Lisans Öğrencisi, Bursa Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Bursa, Türkiye.
E-posta: demircanbetul@hotmail.com, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7286-8218>

Article Information

Bu makale *Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları Üzerinde Ailenin Etkisi: Bursa Teknik Üniversitesi Örneği* adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Received 02 March 2022; Revised 25 May 2023; Final Revision: 11 July 2023; Accepted 03 Aug 2023; Available online 30 December 2023

The Impact of Family on University Students' Attitudes Towards Gender Roles

Abstract

There are many international and national studies on disadvantaged groups. Women constitute one of the groups analyzed within the scope of these groups. Although the struggle for equality for women has continued throughout history, the desired equality regarding equal sharing of social life and access to resources has still not been achieved. As a socialization space, the family is one of the most important institutions that shape an individual's view of life, and it can be said that it is one of the first institutions where gender equality teachings begin. This study examines family's effect on university students' attitudes towards gender roles. The research was carried out at Bursa Technical University in Türkiye. First, the socio-demographic characteristics of the students and their families were analyzed. Then, to analyze the relationship system in the students' families, various judgments were asked of the students, and the answers given to these judgments were compared with the students' opinions. Of the students who participated in the study, 94% thought that both men and women should be responsible for housework, and 99.3% thought that it was appropriate for women to work after marriage. Considering the educational level of the families, it is seen that there is a general egalitarian approach in the family structures of the students.

Keywords: Family, gender, equality, education

JEL Codes: J12, J16, J17

1. Giriş

Toplumsal sorunların öncelikli olarak etkilediği dezavantajlı gruptan birini kadınlar oluşturmaktadır. Kadınlar tarih boyunca savaş, göç, kıtlık, salgın gibi durumlardan çok boyutlu bir şekilde ve olumsuz yönde etkilenmişlerdir. Bu negatif etkilenim durumlarını yaratan unsurlardan birisini de toplumsal cinsiyetçi bakış alanı oluşturmaktadır. Toplumsal cinsiyet temelli yaklaşım, kadınların sosyal yaşam içinde temel hak ve özgürlüklere erişimi noktasında eşitsiz koşulları doğurmaktadır. Bu eşitsiz koşullar, kadınların bir birey olarak toplumsal hayat içinde çeşitli engellerle karşılaşmalarına neden olmaktadır. Diğer bir deyişle kadınlar, cinsiyet eşitsizliği bağlamında farklı ayrımcılık alanları ile mücadele etmek zorunda kalmaktadırlar.

Kadının toplum içindeki konumunda zaman içinde birtakım değişiklikler olmuştur. Yaşanan teknolojik gelişmeler, hak ve özgürlük mücadeleleri, demokrasi kavramının önem kazanması, modernizmin etkilerinin yaygın bir şekilde hissedilmesi gibi durumlar toplumsal yapıyı değiştirip dönüştürmüştür. Özel alan ile ilişkilendirilen ve ekonomik bir karşılığı olmayan ev içi işler (görünmez emek) ile özdeş görülen kadının konumu da yaşanan değişim ve gelişmeler ile farklılaşmıştır. Tarih boyunca çeşitli şekillerde iktisadi faaliyet içinde bulunan kadınlar, sanayi devrimi ile birlikte ücretli kadın iş gücü olarak çalışma hayatında daha fazla var olmaya başlamışlardır. Bu süreç, ekonomik sistem içinde var olmaya başlayan kadının, emeği karşısında eşit işe eşit ücret talebi ile devam etmiştir. Zaman içinde nüfusun neredeyse yarısını oluşturan kadınların ekonomik sistem içinde var olması durumunun mikro yansımalarının yanı sıra makro ölçekte de olumlu yansımalarının olduğu görülmüştür. Ekonomik ve toplumsal kalkınmanın gerçekleşebilmesi için kadının toplumsal yapı içindeki konumunun güçlendirilmesi durumu bir gereklilik olarak ülke politikalarındaki uygulamalara da yansımaktadır (Parlaktuna, 2010, s. 1217).

Cinsiyete dayalı çeşitli önyargıları içinde barındıran bir kavram olan toplumsal cinsiyete ilişkin yaklaşımlar, gündelik yaşamda birey doğduğu andan itibaren inşa edilmektedir. Birey, bu sosyal inşa sürecinin nesnesi konumunda kendisine uygun görülen davranış, tutum ve roller ile hayata hazırlanmaktadır. Cinsiyete göre belirlenen renkler, oyuncaklar, meslekler, tavır ve hareketler, bireyin hayatını önemli ölçüde şekillendirmektedir. Bu noktada toplumun uygun

gördüğü şekilde kabul edilen erkeklik ve kadınlık rolleri birbirinden farklılaşmaktadır. Farklılaşan bu roller bütünü önemli ölçüde kadınların sosyal hayat içindeki hareket alanını kısıtlamakta ve kadını, ev içi işlerden yani özel alandan sorumlu tutmaktadır. Bu noktada tarih sahnesi içinde erkek, kamusal alan yani akılcı alan ile özdeş görülmüş ve zaman içinde dünyadaki ekonomik sistemler içinde önemli bir hâkimiyet alanı oluşturmuştur (Vatandaş, 2007, ss. 30–31).

Sosyal yapı içinde toplumsal cinsiyetçi yaklaşımları oluşturan ve pekiştiren pek çok alan bulunmaktadır. Kültür, kitle iletişim araçları, arkadaş grupları, okul ve sosyal çevre gibi alanlarla örülü olan ilişkiler sistemi, bireyi kuşatmakta ve şekillendirmektedir. Toplumsal baskı ve dışlanma korkusu gibi sosyal yaptırımlar, bireyi toplumsal cinsiyet kurallarına uymaya itmektedir (Ataman, 2002, s. 10). Bu noktada etki alanlarından birisini de aile oluşturmaktadır. Aile, toplumsal ilişkiler sisteminin yansıması olarak mikro bir yapıda karşımıza çıkmaktadır. Toplumsal sistemi oluşturan diğer kurumlarla ilişki halinde olan aile, bireyi hayata hazırlayan ilk alandır (Bingöl, 2014, s. 110). Toplumsal yapı içinde kabul görmüş ilişkiler sistemi, aile yapısı içinde bireye aktarılmaktadır. Bunun yanı sıra ailenin ilk öğretilerin gerçekleştiği alan olarak özellikle çocukluk dönemi ile birlikte bireyin psiko-sosyal inşası üzerinde önemli ölçüde etkisi bulunmaktadır. Buradan hareketle yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları üzerinde ailenin etkisi incelenmiştir. Çalışma kapsamında öncelikle toplumsal cinsiyet algısının oluşması noktasında aile kavramı değerlendirilmiş daha sonra araştırma bağlamında elde edilen veriler analiz edilmiştir.

2. Toplumsal Cinsiyet ve Aile

Toplumsal yapının mikro bir yansıması olarak da kabul edilen aile, toplumsal yapıyı oluşturan temel kurumlardan biridir. Bu yönüyle eski toplumlardan günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Aile kavramı her toplumda görülmekle birlikte yapısında ve işleyişinde birtakım farklılıklar bulunmaktadır. Bunun yanı sıra farklı toplumlarda aileye yüklenen anlamlar da farklılaşmaktadır (Keskin, 2017, s. 15). Geçmişten günümüze kadar gerek üretim süreçlerinde yaşanan dönüşümler gerekse teknolojik alandaki yenilikler, aile kurumunda değişimlere neden olmuştur. Yaşanan bu değişim süreçleri ailenin yapısını, rol ve sorumluluk dağılımlarını ve evliliğe bakışı etkilemiştir. Özellikle tarım toplumu ve sonrasında yaygın bir şekilde görülen ve oluşturduğu ilişkiler sistemi daha çok ataerkil biçimde şekillenen geniş aile yapısı, sanayi devrimi ile birlikte yerini çekirdek aileye bırakmaya başlamıştır. Çekirdek aile yapısı gereği sanayi toplumlarına ve mobiliteye daha uygun şekilde toplumsal yapı içinde yerini almıştır. Küreselleşme ve modernizmin etkilerinin hızlı bir biçimde tüm dünyayı etkilemesi, çekirdek aile yapısı içinde rol ve statü dağılımlarını etkilemiş ve aile içi ilişkilerde daha eşitlikçi koşullar ön plana çıkmaya başlamıştır (Tekin Epik vd., 2017, s. 37).

Modern yaşama geçiş, kadınlık ve erkeklik rollerinde değişikliklere neden olmuştur. Kadınların hizmet ve bakım gibi sektörler ile sınırlı olan çalışma alanları çeşitlenmeye başlamıştır. Ancak sanayi devrimi ile birlikte erkeklerle aynı alanlarda yer almalarına karşılık eşit koşullarda var olma isteği günümüzde hâlâ devam etmektedir. Değişen sosyal hayat koşulları, beraberinde toplumsal yaşamdaki ilişkiler sistemini değiştirmiştir (Bayer, 2013, s. 126).

Aile, çeşitli akrabalık ve eğitim ilişkilerinin yaşandığı kompleks bir birimdir. Bu noktada topluma dair değerler, inanç sistemleri, kültürel öğeler bu alanda aktarılmaktadır. Birey doğduğu andan itibaren aile yapısı içinde sosyalleşmekte ve yaşama dair ilk kazanımlarını elde etmektedir. Bu noktada aile, bireyi sosyal yaşama hazırlayan temel kurumlardan biridir. Süreç içinde bireyin toplum içinde kabul görmesine ya da dışlanmasına neden olacak yaklaşımların aktarıldığı ilişkiler sistemini devam ettirmektedir. Çocuklara hayatlarına dair önemli öğretilerin

çoğu, aileleri tarafından kazandırılmaktadır. Çocukluk döneminde ailede tanık olunan ilişkiler sistemi, kadınlık ve erkeklik rolleri oldukça önemlidir. Bunun yanı sıra ailenin sahip olduğu eğitim durumu, sosyo-ekonomik ilişkiler sistemi ve ebeveynler arasındaki iletişim becerileri çocuğun hayatı anlama ve yorumlama yeteneği üzerinde etkilidir (Aslan, 2002, s. 27; Kaplan, 2015, s. 22). Ailenin tutumu ve öğretileri bireyin hayat algısını şekillendiren önemli unsurlardan biridir. Diğer bir deyişle aile, eşitlikçi ilişkilerin yaşandığı bir alan olabileceği gibi sosyo-patolojik durumların da taşıyıcısı ve aktarıcısı olabilmektedir. Bu noktada sağlıklı aile kavramına yapılan vurgu önem kazanmaktadır.

Toplumsal cinsiyetçi bakış, kadınların sahip oldukları temel hak ve özgürlüklere erişimlerinde görünür ve görünmez pek çok baskı ve engeller oluşturmaktadır. Kadınlar makro, mezzo ve mikro alanları oluşturan iş hayatı, eğitim, siyaset, ekonomi vb. tüm kurumlar, işleyişler ve ilişkiler sistemi içinde engellerle karşılaşmaktadırlar. Özellikle kimlik kazanım süreçlerinde anne ve baba rolleri, çocuk tarafından gözlemlenmektedir (Aktaş, 2020, s. 4). Yağan Güder ve Güler Yıldız'ın (2016, ss. 15–17) gerçekleştirdikleri "Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Toplumsal Cinsiyet Algılarında Ailenin Rolü" adlı çalışmada okul öncesi dönemdeki çocukların tutumları ve sahip oldukları ailelerin yapısı incelenmiştir. Yapılan çalışma kapsamında her iki cinsiyete ait kabul edilen oyuncaklarla oynayan çocukların, oyuncaklara dair daha az kalıp yargılarının olduğu ve oyuncak seçiminde kalıp yargısal tercihleri olmayan annelerin çocuklarının da oyuncaklara karşı bir kalıp yargı geliştirmedikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra babasının evde ev işleri ile ilgilendiğini gören çocukların cinsiyetçi kalıp yargıları, babasının ev içi işler ile ilgilenmediğini gören çocuklara göre daha azdır. Çalışmanın sonucunda çocuğun sahip olduğu tutum ve tavırlarda ailenin etkili olduğu, çocuğun içinde yaşadığı çevrenin onu etkilediği ve sahip olduğu cinsiyete göre davranması noktasında onu yönlendirdiği ortaya koyulmuştur.

Günümüzde geline son noktada cinsiyet eşitliği noktasında yapılan çalışmalar oldukça önemlidir. Gerek bireysel kazanımlar gerekse küresel ölçekte ilerleme için her alanda toplumsal cinsiyetçi bakışla mücadele edilmesi büyük önem taşımaktadır. Buradan hareketle yapılan araştırma, eğitim hayatı içinde yer alan ve farklı şehirlerden gelen öğrencilerin de yer aldığı üniversite ortamında gerçekleştirilmiştir. Üniversite öğrenimi gören öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde yetiştikleri aile yapısının ve tutumların etkilerinin incelendiği çalışmada elde edilen bulgular sosyolojik bir perspektiften değerlendirilmiştir.

3. Araştırmanın Yöntemi

Toplumsal cinsiyete yönelik yapılan çalışmalar son yüzyılda dünyadaki pek çok sosyal problemin kaynağını saptamada oldukça önemli bir rol oynamıştır. Konuyla ilgili çalışmalarda belirlenen örneklem kitle göz önünde bulundurularak uygun olan araştırma yönteminin tasarlanması oldukça önemlidir. Buradan hareketle yapılan araştırma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma tasarımında araştırmacının en önemli amaçlarından birisi nedensel açıklama ön planda olacak şekilde elde edilen sonuçların çalışmaya yönelik objektif kullanımınıdır (Neuman, 2014, s. 260).

3.1 Araştırmanın Amaç ve Önemi

Kadına ve kadının toplumsal yapı içindeki konumuna yönelik çalışmalar gerek toplumsal gerek ekonomik gerekse psikolojik açıdan pek çok alanda gerçekleştirilmektedir. Bu noktada dünya çapında kadının konumunu iyileştirmek için yapılan çalışmaların büyük bir kısmının toplumsal cinsiyet araştırmalarına yer verdiği görülmektedir (Dirimeşe, 2022, ss. 2–3; Kaşıkırık & Gülümser,

2021, ss. 65–66). Tüm bunların temelinde dezavantajlı gruplar içinde yer alan ve gelişmişlik düzeyi ile paralel bir şekilde ilerleme ya da gerileme kaydedilen kadın sorunları ile mücadele etmede toplumsal rehberlik amacı güdülmektedir.

Toplumsal cinsiyet çalışmalarının yapılacağı pek çok kitle bulunmaktadır. Toplumu oluşturan tüm kesimler, meslek alanları, kurum ve kuruluşlar üzerinde araştırma ve inceleme yapılabilmektedir. Bu noktada inceleme alanlarından birini de aile oluşturmaktadır. Bireyin sosyal yaşamı ilk olarak deneyimlediği, topluma dair doğru ve yanlış algısının ilk olarak öğrenildiği kurum olan aile, bireyi pek çok yönden şekillendirmektedir (Karataş, 2001, s. 90). Özellikle sanayileşme ile birlikte yapısı ve şekli değişen aile ve aile içi ilişkilerde zaman içinde çeşitli yönlerden dönüşümler yaşanmıştır. Geniş aile yapısından çekirdek aile yapısına geçiş yaşanması, ailenin daha mobil hale gelmesi, ev içi işlerin daha eşitlikçi paylaşımının gündeme gelmesi, kadının iş hayatına daha fazla dâhil olması ve eğitim seviyesinin artması gibi durumlar aile içindeki yargılarda da farklılıklar yaratmaya başlamıştır (Özdemir, 2007, s. 191). Yaşanan tüm bu değişimler ile birlikte aile içinde sosyal hayatın algılanma şekli de farklılaşmıştır. Yapılan çalışmada ailenin, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı üzerindeki etkisi açıklanmak istenmiştir. Çeşitli şehirlerden gelmiş öğrencilerin oluşturduğu üniversite ortamının sağladığı geniş kültür örüntüsü içinde ailenin toplumsal cinsiyet algısına yönelik etkisi, öğrencilerin aile yapısı ve cinsiyet eşitliğine bakışı karşılaştırılarak incelenmiştir. Bu bağlamda oluşturulan hipotezler şu şekildedir:

- H₁: Bireylerin sahip olduğu cinsiyet eşitliği tutumunda ailenin etkisi bulunmaktadır.
- H₂: Cinsiyet eşitliği bilincine sahip bireyler aile içi ilişkilerin düzenlenmesi noktasında da eşitlikçi yaklaşımlar ortaya koymaktadırlar.
- H₃: Eşitlikçi aile yapısı içinde yetişen bireylerde cinsiyetlere yönelik kalıp ön yargılar görülmez.

3.2 Evren ve Örneklem

Bireyi aile, arkadaş çevresi, kitle iletişim araçları ve okul gibi pek çok alan etkilemektedir. Taklit edilerek ya da öğrenilerek davranış geliştirilen bu temel alanlar aynı zamanda toplumsal cinsiyetin üretildiği çeşitli gelenek ve yaptırımların da kaynağını oluşturmaktadır (Bingöl, 2014, s. 108). Modernleşme ve değişen koşullar ile birlikte aile yapısına ilişkin tutumlarda farklılaşmalar olsa da (Baş, 2021, s. 843; Duman, 2021, ss. 33–34) bireyin hayata bakışı söz konusu süreç içinde oluşmakta ve farklı kurumlar ile pekişmekte ya da değişmektedir.

Aile ve birey arasındaki etkileşim gerek toplumsal gerekse psikolojik boyutta inceleyebilir noktada karşımıza çıkmaktadır. Aile, bireyi etkileyen en önemli kurumlar arasında yer almaktadır ancak eğitim kurumu da birey üzerinde oldukça önemli değişiklikler meydana getirebilen (Gönenç vd., 2018, ss. 28) bir bilinçlenme ve öğrenme sürecini içermektedir. Bu noktada öğrenim basamaklarında üst noktada yer alan ve yaş grubu olarak kendi hayatı üzerinde bilinçli seçim hakkına sahip olan üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde ailenin etkisinin araştırıldığı çalışma, Bursa Teknik Üniversitesinde yapılmıştır. Araştırmanın yapıldığı Ocak- Mart 2022 tarihleri arasında Bursa Teknik Üniversitesinde öğrenim gören lisans öğrencisi sayısı 6927'dir. Örneklem kitle basit tesadüfi örneklem tekniği ile belirlenmiştir. Örneklem sayısı belirlenirken aşağıdaki formülden yararlanılmıştır (Bal, 2001, s. 113).

$$n = \frac{Z^2 \pi \cdot (1-\pi) \cdot N}{Z^2 \pi \cdot (1-\pi) + (p-\pi)^2 \cdot (N-1)} \quad (1)$$

Denklemden;

Z: Güven düzeyine göre standart değer olup normal dağılım tablolarından bulunur. %95 için bu değer 1,96'dır.

π : Evren içindeki ilgilendiğimiz özellikteki birimlerin oranıdır. Bu rakam 0.50 olarak alınır.

p: Örnek içinde ilgilendiğimiz özellikteki birimlerin oranıdır.

$p - \pi$ ya da $\pi - p$: Göz yumulabilir yanılıdır (%1, %3, %5 vb; 0.01, 0.03, 0.05 vb.).

$$n = \frac{1,96^2 \cdot 0,50 (1-0,50) \cdot 6927}{1,96^2 \cdot 0,50 (1-0,50) + (0,50)^2 \cdot (6927-1)} = 364,04 \quad (2)$$

Yapılan hesaplamalar sonucunda örneklemin büyüklüğü evrenin %5,25'ine karşılık gelen ve %95 güven düzeyinde \pm %5 hata payı esas alınarak 364 öğrenci olarak hesaplanmıştır. Güven düzeyinin yükseltilmesi adına örneklem kitle, evrenin %6'sını temsil edecek şekilde 416 öğrenci olarak kabul edilmiştir.

3.3 Verilerin Toplanması ve Analizi

Nicel araştırma deseni ile tasarlanan araştırmada verilerin toplanması için anket formu kullanılmıştır. Anket formu araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup elde edilen veriler SPSS 25 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında verilen yargılar ile öğrencilerin ailelerine yönelik bulgular elde edilmiş daha sonra ise öğrencilerin kendi hayatlarına yönelik tutumları incelenmiştir. Bu noktada sosyal hayatta toplumsal cinsiyet tutumlarında benzeşen ve ayrışan noktalar analiz edilmiştir.

Bursa Teknik Üniversitesi iki farklı yerleşkeden oluşmaktadır. Bu bağlamda Yıldırım Bayezid Yerleşkesi'nde yer alan İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ve Mimar Sinan Yerleşkesi'nde yer alan Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Orman Fakültesi ve Denizcilik Fakültesi çalışma kapsamında yer almaktadır. Çalışmanın yapıldığı tarihlerde bulaş hızının da artma riski göz önünde bulundurulmuş ve bu nedenle anket formu hem yüz yüze hem de online uygulanabilir noktada geliştirilmiştir. Ancak online uygulamaya gerek kalmadan anket uygulaması yüz yüze ve araştırmacı tarafından yapılmıştır. Anketler yaklaşık 25 dakika sürede uygulanmıştır. Araştırmaya katılımda gönüllülük ve gizlilik ilkesi temel alınmıştır. Elde edilen veriler bağlamında oluşturulan çapraz tablolarda ki-kare testi uygulanmış, anlamlı sonuçlar çalışmaya dâhil edilmiştir. Yapılan çalışmada elde edilen bulgular sosyolojik bir bakış açısı ile değerlendirilmiştir.

4. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Çalışma kapsamında ilk olarak öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri daha sonra görüşülen öğrencilerin ailelerinin sosyo-demografik özellikleri incelenmiştir. Son olarak ise öğrencilerin toplumsal cinsiyet noktasındaki tutumlarının sosyal yaşamdaki yansımaları, sahip olunan ailenin özellikleri ve tutumları bağlamında değerlendirilmiştir.

4.1 Görüşülen Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Örneklem kitlenin sosyo-demografik özelliklerinin saptanması, benzeşen ve ayrışan yönlerin ortaya koyulması oldukça önemlidir. Toplumsal cinsiyete ve söz konusu bilinç düzeyine yönelik yapılan çalışmalarda yaş, medeni durum, eğitim, meslek, ekonomik durum gibi değişkenlerin analizi gerek riskli grupların saptanmasında gerekse güçlendirilmesi gereken noktaların analizinde önemli bir yol göstericidir. Buradan hareketle yapılan çalışmada cinsiyet değişkenine bakıldığında çalışmada yer alan kadın öğrenci sayısının 269 (%64,7), erkek öğrenci sayısının ise 147 (%35,3) olduğu saptanmıştır (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1

Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kadın	269	64,7
Erkek	147	35,3
Toplam	416	100

Araştırmada yer alan öğrencilerin yaş faktörü incelendiğinde 15-20 yaş aralığında 106 öğrenci (%25,5), 21-25 yaş aralığında 302 öğrenci (%72,6), 26-30 yaş aralığında 4 öğrenci (%1), 31-35 yaş aralığında 3 öğrenci (%0,7), 36-40 ve üstü yaş aralığında 1 öğrencinin (%0,2) bulunduğu görülmüştür. Araştırma örnekleminde yer alan kitlenin üniversite öğrencisi olmasından kaynaklı yaş değişkeninin genellikle 15-25 yaş aralığında (%98,1) yoğunlaştığı görülmüştür (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2

Katılımcıların Yaş Dağılımı

Yaş	Sayı (f)	Yüzde (%)
15-20	106	25,5
21-25	302	72,6
26-30	4	1
31-35	3	0,7
36-40 ve üstü	1	0,2
Toplam	416	100

Araştırmaya Bursa Teknik Üniversitesinin iki yerleşkesi de dâhil edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 122'si (%29,3) İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinden, 60'ı (%14,4) Mimarlık ve Tasarım Fakültesinden, 194'ü (%46,6) Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesinden, 40'ı (%9,6) Orman Fakültesindedir. Çalışmaya en yoğun katılım %46,6'lık bir oran ile Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesinden olmuştur (Bkz. Tablo 3). Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi 2022 yılı kapsamında Bursa Teknik Üniversitesinde en yüksek öğrenci sayısına sahip olan fakültedir. Nitekim araştırmaya da en yüksek katılım yine söz konusu fakülten olmuştur. En yüksek öğrenci sayısına sahip olan fakülteler sırasıyla İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ve Orman Fakültesidir (Bursa Teknik Üniversitesi, 2022).

Tablo 3*Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Dağılımı*

Hangi Fakültede Eğitim Alıyorsunuz?	Sayı (f)	Yüzde (%)
İnsan ve Toplum Bilimleri	122	29,3
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	60	14,4
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi	194	46,6
Orman Fakültesi	40	9,6
Toplam	416	100

Yerleşim yeri, sosyal hayatın paylaşımı ve kadın-erkek rollerine yönelik ihtiyaçların çeşitlenmesi noktasında bireyi farklı yönlerden etkilemektedir. Buradan hareketle kırdaki ve kentte kadının konumunun farklılaşmasına yönelik yapılmış çalışmalar mevcuttur. Nitekim Deniz'in (2003, s. 246) "Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Durumu" adlı çalışmasında doğum yeri faktörüne ilişkin kıyaslamalar yapılmıştır. Yapılan çalışmanın sonuçlarına göre köyde yaşayan ailelerde tek başına çalışan erkek oranı %72'dir. Kentte yaşayan ailelerde ise sadece erkeğin çalışma oranı %49'dur. Ailelerdeki anne ve babanın birlikte çalışma oranları incelendiğinde ise köyde %12, kentte bu oranın %40 olduğu görülmektedir. Kentte yaşayan annelerin çalışma oranı daha yüksektir. Diğer bir deyişle kır ve kent örneğinde kadının toplumsal hayata katılımı farklılaşmaktadır.

Doğum yeri faktörü bireylerin kişilik yapılarını, hayata dair bakış açılarını etkileyen önemli bir unsurdur. Buradan hareketle öğrencilere doğum yerinin neresi olduğuna yönelik soru yöneltilmiştir. Cevaplar incelendiğinde 267 öğrencinin (%64,2) il doğumlu, 131 öğrencinin (%31,5) ilçe doğumlu, 1 öğrencinin (%0,2) kasaba doğumlu ve 17 öğrencinin (%4,1) köy doğumlu olduğu görülmektedir. Türkiye geneli değerlendirildiğinde il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı %93,4'tür. Belde ve köylerde yaşayanların oranı ise 2021 yılında %6,8 iken 2022 yılında %6,6'ya düşmüştür (TÜİK, 2022). Buradan hareketle yapılan çalışma kapsamında da il doğumlu öğrencilerin oranının yüksek olduğu (%64,2) görülmüştür (Bkz. Tablo 4).

Tablo 4*Katılımcıların Doğum Yerine Göre Dağılımı*

Doğum yeri	Sayı (f)	Yüzde (%)
İl	267	64,2
İlçe	131	31,5
Kasaba	1	0,2
Köy	17	4,1
Toplam	416	100

Aile içi rollerde, paylaşımlarda ve ailenin işlevlerinde zaman içinde önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Değişim yaşanan durumlardan biri sanayileşme ile birlikte daha eşitlikçi bir rol paylaşımı öngören çekirdek aile yapısının yaygın hale gelmesidir (Akın & Aydemir, 2007, s. 46). Çekirdek aile tipinde kadın ve erkek, ev içi rollerde daha eşitlikçi bir noktada yer almaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin aile tiplerine bakıldığında 353 (%84,9) öğrenci çekirdek aile yapısına, 44 (%10,6) öğrenci geniş aile yapısına ve 19 (%4,6) öğrenci ise tek ebeveynli aile yapısına sahip olduğunu belirtmiştir. Söz konusu aile tipi faktörü de öğrencilere yöneltilen yargılarda aile içi eşitlik yansımalarının olmasını etkileyen bir durum olarak göz önünde bulundurulmaktadır. Bunun yanı sıra aile yapısında yaşanan değişikliklerin ilerleme seyri, zaman

içinde ekonomik sistem yapılarının değişmesi, modernizm ve demokrasi gibi kavramların ön plana çıkması ile hız kazanmıştır.

4.2 Görüşülen Öğrencilerin Ailelerinin Sosyo-Demografik Özellikleri

Ailenin sahip olduğu sosyo-demografik özellikler yaşayış biçiminden hayatı algılama biçimine kadar pek çok durumu farklılaştırmaktadır. Aile kurumu içinde ebeveynlerin takındığı annelik ve babalık rolleri bu değişkenler ile önemli ölçüde şekillenmektedir. Söz konusu değişkenlerden birisi de eğitim durumudur. Eğitim, birçok toplumsal sorun ile mücadelede önemli alanlardan birini oluşturmaktadır. Toplumsal cinsiyete yönelik bilincin gelişmesi ve farkındalığın oluşması noktasında da eğitimin önemli bir rolü bulunmaktadır. Birey, eğitim sistemi içinde kadın ve erkek eşitliği noktasında önemli kazanımlar edinmektedir (Altıparmak, 2018b, ss. 191–192). Bu noktada öğrencilerin ailelerinin sahip olduğu eğitim düzeyi saptanmak istenmiştir.

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde 143 (%34,4) öğrencinin annesinin ilkökul mezunu, 114 (%27,4) öğrencinin annesinin lise, 86 (20,7) öğrencinin annesinin ortaokul, 51 (12,3) öğrencinin annesinin üniversite mezunu olduğu saptanmıştır. 17 (%4,1) öğrencinin annesi okur-yazar ve 5 (%1,2) öğrencinin annesi ise okur-yazar değildir. Araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin çoğunluğu (%34,4) ilkökul öğrenimine sahip durumdadır. Lise ve üstü öğrenim durumuna sahip olan annelerin oranı %39,7'dir (Bkz. Tablo 5).

Baba eğitim düzeyi incelendiğinde ise okur-yazar olmayan 2 (%0,5), okur-yazar olan 10 (%2,4) kişi bulunmaktadır (Bkz. Tablo 6). Öğrenim durumları sırasıyla ele alındığında lise mezunu 149 (%35,8), üniversite mezunu 93 (%22,4), ortaokul mezunu 84 (%20,2) ve ilkökul mezunu 78 (%18,8) kişinin bulunduğu görülmektedir. Baba eğitim düzeyi en yüksek oran ile lise seviyesindedir (%35,8). Genel olarak anne ve baba eğitim durumu karşılaştırıldığında üniversite mezunu anne oranı %12,3 iken baba oranının %22,4 olduğu görülmüştür. Çalışma kapsamında örneklem kitleyi oluşturan öğrencilerin annelerinin eğitime erişim durumunun babaya göre daha düşük olduğu görülmüştür. Bu durum toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir yansıması olarak değerlendirilebilmektedir.

Tablo 5

Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Sayı (f)	Yüzde (%)
Okur-Yazar Değil	5	1,2
Okur-Yazar	17	4,1
İlkokul Mezunu	143	34,4
Ortaokul Mezunu	86	20,7
Lise Mezunu	114	27,4
Üniversite Mezunu	51	12,3
Toplam	416	100

Tablo 6

Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Sayı (f)	Yüzde (%)
Okur-Yazar Değil	2	0,5
Okur-Yazar	10	2,4
İlkokul Mezunu	78	18,8
Ortaokul Mezunu	84	20,2
Lise Mezunu	149	35,8
Üniversite Mezunu	93	22,4
Toplam	416	100

Çalışma kapsamında bir diğer inceleme de anne ve babaların sahip olduğu mesleğe yönelik yapılmıştır. Annelerin sahip olduğu meslekler incelendiğinde 302 kişinin (%72,6) ev hanımı olduğu, 37'sinin (%8,9) işçi olduğu, 31'inin (%7,5) memur olduğu, 22'sinin (%5,3) serbest meslek ile uğraştığı ve 18'inin (%4,3) emekli olduğu görülmüştür. Diğer seçeneğini işaretleyenlerin sayısı ise 6'dır (%1,4). Babanın sahip olduğu meslek incelendiğinde 71 (%17,1) kişinin esnaf, 107 (%25,7) kişinin işçi, 73 (%17,5) kişinin memur, 113 (%27,2) kişinin emekli olduğu görülmüştür. Babasının çalışmadığını bildiren öğrenci sayısı 15 (%3,6), diğer seçeneğini işaretleyen öğrenci

sayısı ise 37'dir (%8,9). Anne mesleği olarak en yüksek oran ev hanımı (%72,6) iken baba mesleği olarak en yüksek oran (%27,2) emekli olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyleri incelendiğinde; 0-2.500 TL aralığını işaretleyen öğrenci sayısı 13 (%3,1), 2.501-3.000 TL aralığını işaretleyen öğrenci sayısı 28 (%6,7), 3.001-3.500 TL aralığını işaretleyen öğrenci sayısı 19 (%4,6), 3.501-4.000 TL aralığını işaretleyen öğrenci sayısı 28 (%6,7) ve 4.501-5.000 TL aralığını işaretleyen öğrenci sayısı ise 74'tür (%17,8). 5.001 TL ve üstünü işaretleyen öğrenci sayısının ise 254 (%61,1) olduğu görülmektedir (Bkz. Tablo 7). Çalışmanın başladığı dönem yani Ocak 2022 itibari ile asgari ücret brüt 5.004 TL ve net 4.253 TL olarak belirlenmiştir (ÇSGB, 2021). Buradan hareketle çalışmaya katılan öğrencilerin %61,1'inin ailesi, asgari ücret ve üstünde bir gelir düzeyine sahiptir.

Tablo 7

Katılımların Aile Gelir Düzeyi Dağılımı

Gelir Düzeyi	Sayı (f)	Yüzde (%)
0-2.500 TL	13	3,1
2.501-3.000 TL	28	6,7
3.001-3.500 TL	19	4,6
3.501-4.000 TL	28	6,7
4.501-5.000 TL	74	17,8
5.001 TL ve üstü	254	61,1
Toplam	416	100

4.3 Öğrencilerin Ailelerindeki Cinsiyet Eşitliği Yaklaşımı

Tarih boyunca sosyal yaşamda kadınların ve erkeklerin rolleri değişiklik göstermiştir. Kadınlar ev içi işler, hizmet ve bakım gibi alanlarda sorumlu olarak görülürken akıl ile özdeşleşen kamusal alan erkek egemenliğinde ilerlemiştir. Bu nedenle günümüzde de dünyadaki mülkiyetin yaklaşık %95'i erkek egemenliğinde ilerlemektedir (Günindi Ersöz, 2016, s. 8; Karakaya, 2018, s. 91). Söz konusu ataerkil hâkimiyet alanını besleyen en önemli yaklaşımlardan birisi kadının hizmet ve bakım işlerini yapmasının onun doğasında yer alan bir özellik olduğunun düşünülmesidir (Özçatal, 2011, s. 22). Bu bağlamda araştırmaya katılan öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik aile içi sorumluluk paylaşımı ile ilgili bir saptama yapılmak istenmiştir.

Araştırmada yer alan öğrencilere yöneltilen ilk yargı "Benim ihtiyaçlarımdan annem sorumludur" yargısıdır (Bkz. Tablo 8). Bu yargıya verilen cevaplar değerlendirildiğinde *evet* cevabını veren öğrenci sayısı 163 (%39,2), *hayır* cevabını veren öğrenci sayısı 253'tür (%60,8). Öğrencilerin çoğunluğu (%60,8) sahip olduğu ihtiyaçlardan sadece annenin sorumlu olmadığını belirtmektedir. Aile yapısındaki bu duruma karşın öğrencilere "Ev işlerinden kim sorumlu olmalıdır?" şeklinde bir soru yöneltildiğinde *anne* diyen öğrenci sayısı 20 (%4,8), *baba* diyen öğrenci sayısı 5 (%1,2) ve *her ikisi de sorumlu olmalıdır* diyen öğrenci sayısı 391'dir (%94) (Bkz. Tablo 9).

Tablo 8

Benim İhtiyaçlarımdan Annem Sorumludur

Yanıt	Sayı (f)	Yüzde (%)
Evet	163	39,2
Hayır	253	60,8
Toplam	416	100

Tablo 9

Size Göre Ev İşlerinden Kim Sorumlu Olmalıdır?

Yanıt	Sayı (f)	Yüzde (%)
Anne	20	4,8
Baba	5	1,2
Her ikisi	391	94
Toplam	416	100

Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%94) ev işlerinden ebeveynlerin her ikisinin de sorumlu olması gerektiğini düşündüğü görülmüştür. Buradan hareketle öğrencilerin ev içi işlerde eşitlikçi bir tavır benimsedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet eşitsizliğinin benimsendiği noktada kadınlık ve erkeklik rolleri, ev içi ve ev dışı olarak değişiklik göstermektedir. Ataerkil toplumlarda erkeğin maddi olarak güçlü ve kadına göre önde olması gerekliliğine yönelik yaklaşım cinsiyet eşitsizliği boyutunda sosyal yapıda da kendine karşılık bulmaktadır.

Toplumsal cinsiyet yaklaşımı ev içindeki rolleri, sorumlulukları ve paylaşımları etkileyen bir durumdur. İnsanlık tarihi boyunca uzun bir dönem kadın ev içinde çalışır konumda yer almıştır. Sanayi devrimi ile birlikte görünür hale gelen kadın emeği bu durum neticesinde de eşit bir şekilde ekonomik sistemde karşılığını bulamamıştır (Pekel, 2019, s. 30). Kadınlar ilerleyen dönemlerde iş hayatına girmiş ve eşit işe eşit ücret mücadelesini başlatmıştır. Bu süreç ile birlikte ev içi rollerde de değişimler başlamıştır (Demir, 2018, s. 85; Zeybekoğlu Akbaş & Dursun, 2020, s. 2260). Kadının çalışma hayatına katılımı ile toplumsal cinsiyet algısı arasında önemli bağlantılar mevcuttur. Kadının çalışması ve ekonomik bağımsızlığını kazanması onun ev içinde aynı zamanda mevcut konumunu da etkilemektedir. Söz konusu duruma bağlı olarak araştırmaya katılan öğrencilere yöneltilen yargılardan biri "Babam izin vermezse annem çalışamaz" şeklindedir (Bkz. Tablo 10). Bu yargıyı onaylayan öğrenci sayısı 87 (%20,9), onaylamayan öğrenci sayısı ise 329'dur (%79,1). Öğrencilerin çoğunluğunun (%79,1) aile yapısı içinde annenin çalışma yaşamına katılımı konusunda baba tek belirleyici otorite değildir. Nitekim bunun bir yansıması olarak öğrencilerin "Kadınların evlendikten sonra çalışması uygun mudur?" sorusuna verdiği cevaplar sahip oldukları eşitlikçi bakış açısını ortaya koyar niteliktedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 3'ü (%0,7) kadınların evlendikten sonra çalışmasının uygun olmadığını düşünmektedir. Buna karşılık neredeyse tamamına yakını (%99,3) kadının evlendikten sonra çalışmasının uygun olduğunu düşünmektedir (Bkz. Tablo 11).

Tablo 10

Babam İzin Vermezse Annem Çalışamaz

Yanıt	Sayı (f)	Yüzde (%)
Evet	87	20,9
Hayır	329	79,1
Toplam	416	100

Tablo 11

Kadınların Evlendikten Sonra Çalışması Uygun mudur?

Yanıt	Sayı (f)	Yüzde (%)
Evet	413	99,3
Hayır	3	0,7
Toplam	416	100

Aileyi oluşturan bireylerin hayata yönelik tutumları alınan kararlarda önemli bir noktada yer almaktadır. Buradan hareketle araştırmaya katılan öğrencilere "Ailenizi nasıl tanımlarsınız?" sorusu yöneltilmiştir. 140 öğrenci (%33,7) ailesini *muhafazakâr*, 94 öğrenci (%22,6) *özgürlükçü*, 57 öğrenci (%13,7) *otoriter*, 15 öğrenci (%3,6) *despot* ve 110 öğrenci (%26,4) *eşitlikçi* olarak tanımlamıştır.

Aile tanımlaması ile "Babam izin vermezse annem çalışamaz" yargısı arasındaki ilişki incelenmek istenmiş ve oluşturulan tablo ki-kare testine tabi tutulmuştur (Bkz. Tablo 12). İki soru arasındaki ilişki anlamlı ($X^2=20,749$; $SD=4$; $p=0,000$) çıkmıştır. Ailesini *muhafazakâr* olarak tanımlayan öğrencilerin 47'si (%54) "Babam izin vermezse annem çalışamaz" yargısını onaylamaktadırlar. Ailesini *eşitlikçi* olarak tanımlayan öğrencilerin 94'ü (%28,6) "Babam izin vermezse annem çalışamaz" yargısını onaylamamaktadır. Eşitlikçi aile yapısında kadın ve erkek bireylerin daha fazla ortak kararlar aldığı ortaya çıkan verilerde görülmektedir.

Tablo 12*Ailenizi Nasıl Tanımlarsınız? İle Babam İzin Vermezse Annem Çalışamaz Sorusu Arasındaki İlişki*

		Ailenizi Nasıl Tanımlarsınız?					Toplam	
		Muhafazakâr	Özgürlükçü	Otoriter	Despot	Eşitlikçi		
Babam İzin Vermezse Annem Çalışamaz	Onaylıyorum	Frekans	47	13	8	3	16	87
		Babam İzin Vermezse Annem Çalışamaz	%54	%14,9	%9,2	%3,4	%18,4	%100
		Ailenizi Nasıl Tanımlarsınız?	%33,6	%13,8	%14	%20	%14,5	%20,9
		Toplam	%11,3	%3,1	%1,9	%0,7	%3,8	%20,9
	Onaylamıyorum	Frekans	93	81	49	12	94	329
		Babam İzin Vermezse Annem Çalışamaz	%28,3	%24,6	%14,9	%3,6	%28,6	%100
		Ailenizi Nasıl Tanımlarsınız?	%66,4	%67,8	%86	%80	%85,5	%79,1
		Toplam	%22,4	%19,7	%11,8	%2,9	%22,6	%79,1
Toplam	Frekans	140	94	57	15	110	416	
	Babam İzin Vermezse Annem Çalışamaz	%33,7	%22,6	%13,7	%3,6	%26,4	%100	
	Ailenizi Nasıl Tanımlarsınız?	%100	%100	%100	%100	%100	%100	
	Toplam	%33,7	%22,6	%13,7	%3,6	%26,4	%100	

Not. $X^2 = 20,749$; $SD=4$; $p=0,000$ **Tablo 13***Annem Dışarı Çıkarken Babamdan İzin Alır İle Evlendiğinizde Dışarı Çıkarken Eşinizden İzin Alır Mısınız? Sorusu Arasındaki İlişki*

		Evlendiğinizde Dışarı Çıkarken Eşinizden İzin Alır Mısınız?			
		Evet	Hayır	Toplam	
Annem Dışarı Çıkarken Babamdan İzin Alır	Evet	Frekans	39	26	65
		Annem Dışarı Çıkarken Babamdan İzin Alır	%60	%40	%100
		Evlendiğinizde Dışarı Çıkarken Eşinizden İzin Alır Mısınız?	%32,2	%8,8	%15,6
		Toplam	%9,4	%6,3	%15,6
	Hayır	Frekans	82	269	351
		Annem Dışarı Çıkarken Babamdan İzin Alır	%23,4	%76,6	%100
		Evlendiğinizde Dışarı Çıkarken Eşinizden İzin Alır Mısınız?	%67,8	%91,2	%84,4
		Toplam	%19,7	%64,7	%84,4
Toplam	Frekans	121	295	416	
	Annem Dışarı Çıkarken Babamdan İzin Alır	%29,1	%70,9	%100	
	Evlendiğinizde Dışarı Çıkarken Eşinizden İzin Alır Mısınız?	%100	%100	%100	
	Toplam	%29,1	%70,9	%100	

Not. $X^2 = 35,692$; $SD=1$; $p=0,000$

Eşlerin aile içinde özgürlük alanlarını ne şekilde oluşturduğu önemlidir. Konuyla ilgili olarak eşlerin birbirinden izin alma durumu incelenmiştir (Bkz. Tablo 13). "Annem dışarı çıkarken babamdan izin alır" yargısına *evet* diyen öğrencilerin 39'u (%60), "Evlendiğinizde dışarı çıkarken eşinizden izin alır mısınız?" sorusuna *evet* demişlerdir. "Annem dışarı çıkarken babamdan izin alır" sorusuna *hayır* diyen öğrencilerin 269'u (%76,6), evlendiğinizde dışarı çıkarken eşimden izin alırım yargısına *hayır* demişlerdir. Aile bireyleri arasındaki yaklaşımlar ile öğrencilerin bireysel tutumları benzerlik göstermektedir ($X^2=35,692$; $SD=1$; $p=0,000$).

Öğrencilere verilen bir diğer yargı "Eğitimim ile ilgili konularla annem ilgilenir" şeklindedir. Bu yargıyı *onaylıyorum* diyen öğrenci sayısı 206 (%49,5), *onaylamıyorum* diyen öğrenci sayısının ise 210 (%50,5) olduğu görülmektedir. Bu noktada ailelerde çocuk eğitimi ile ilgili konularda annenin yanı sıra babanın da etkili olduğu görülmüştür. Öğrencilere yöneltilen diğer bir yargı "Evde son kararları babam verir" yargısıdır. Bu yargıyı onaylayan öğrenci sayısı 114 (%27,4), onaylamayan öğrenci sayısı ise 302'dir (%72,6). Bu yargı ile öğrencilerin aile içi karar mekanizmalarının sadece baba üzerinden ilerlemediği saptanmıştır. Bir diğer deyişle bu yargı ataerkil sistem içinde net ve son karar verici olan erkeğin konumunun değişmeye başladığını gösteren bir unsurdur. Bu duruma benzer bir yaklaşım annenin karar verme mekanizması üzerinde de görülmektedir. Aile yapısı içinde annenin sosyal yaşamını aldığı bireysel kararlar ile yönetmesi oldukça önemlidir. Buradan hareketle "Annem babamın onayladığı kişiler ile görüşebilir" yargısını onaylayan öğrenci sayısı 86 (%20,7), onaylamayan öğrenci sayısı ise 330'dur (%79,3). Diğer bir yargı da "Babam annemin kıyafetlerine karışır" şeklindedir. Verilen cevaplar incelendiğinde öğrencilerin 58'i (%13,9) *evet* cevabını verirken 358'i (%86,1) *hayır* cevabını vermiştir. Yargılara verilen cevaplar incelendiğinde ailelerin çoğunda babanın baskın karar verici bir mekanizma olmadığı ve annenin özgürlükçü bir hareket alanının olduğu görülmektedir.

5. Sonuç

Dünyadaki nüfusun yarısını oluşturan kadınların gerek toplumsal gerekse ekonomik alanlarda dezavantajlı konumda bulunmasının bireysel olduğu kadar küresel çapta da negatif yansımaları bulunmaktadır. Bu noktada cinsiyet eşitliğine yönelik araştırmalar ve alınan destekleyici kararlar hız kesmeden devam etmektedir. Toplumsal sistem ve beraberindeki mevcut kurumsal yapılarda bireyin nasıl konumlandırıldığına incelenmesi ilişkiler sistemini analiz etme açısından önemlidir. Birey üzerinde etkili olan kurumlardan biri de ailedir. Yapılan çalışmada eğitim hayatı içinde yer alan üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde ailenin etkisi araştırılmıştır. Bursa Teknik Üniversitesi'nde gerçekleştirilen araştırmanın bulgularında ilk olarak öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine yer verilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %64,7'sinin kadın ve %35,3'ünün ise erkek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %98,1'i 15-25 yaş aralığında bulunmaktadır. %64,2'si il doğumlu olup, %84,9'u çekirdek aile yapısına sahiptir.

Araştırma kapsamında aynı zamanda öğrencilerin ailelerinin sahip olduğu sosyo-demografik yapı ele alınmıştır. Bu noktada baba eğitim durumu incelendiğinde yarıdan fazlasının (%58,2) lise ve üstü eğitime sahip olduğu görülmektedir. Anne eğitim düzeyi incelendiğinde ise yarıya yakınının (%39,7) lise ve üstü eğitime sahip olduğu görülmektedir. Anne ve baba eğitim düzeyi karşılaştırıldığında baba eğitim düzeyinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Günümüzde kadın eğitiminin desteklenmesi gerekliliği hala devam etmektedir. Nitekim Altıparmak'ın (2018a, s. 760) üniversite öğrencileri örneğinde gerçekleştirdiği "Gençlerin Gözünden Toplumsal Bir sorun Olarak Kadın Eğitiminin İncelenmesi" başlıklı çalışmada öğrencilerin %57,2'si kadınların en büyük sorun alanlarından birisinin eğitim olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda

öğrencilerin %73,6'sı kadının eğitim düzeyi arttıkça toplumsal problemlerin azalacağını düşünmektedir.

Yapılan çalışmada öğrencilerin annelerinin sahip olduğu meslek sorulduğunda öğrencilerin %72,6'sı annesinin *ev hanımı* olduğunu belirtmiştir. Babanın sahip olduğu meslek durumu incelendiğinde ise öğrencilerin çoğunluğu (%27,2) babasını *emekli* olduğunu ifade etmiştir. Babasının çalışmadığını belirten öğrenci sayısı 15'tir (%3,6). Öğrencilerin %61,1'inin ailesi asgari ücret veya üstü bir gelir durumuna sahiptir. Öğrencilerin annelerinin gerek eğitim sistemine gerekse ekonomik sisteme babalarından daha az dâhil olmaları durumunun kadının toplumsal yapı içindeki dezavantajlı konumunun bir yansıması olduğu düşünülmektedir.

Bireyin hayata dair ilk kazanımlarını sağladığı yer olan aile içi ilişkiler sisteminin nasıl ilerlediği önemlidir. Bu noktada öğrencilerin ailelerindeki cinsiyet eşitliği yaklaşımını anlama amacı ile öğrencilere birtakım yargılar verilmiştir. Bunlardan birisi "Benim ihtiyaçlarımdan annem sorumludur" yargısıdır. Bu noktada öğrencilerin %60,8'i annesinin sorumlu olmadığını belirtmiştir. Bu durumun yansıması öğrencilerin hayata bakışında da kendini göstermektedir. Öğrencilerin %94'ü ev işlerinden ebeveynlerin birlikte sorumlu olması gerektiğini düşünmektedir (Hipotez 2 doğrulanmıştır).

Yapılan çalışma kapsamında öğrencilerin ailesini nasıl tanımladığı saptanmak istenmiştir. Bu noktada 140 öğrenci (%33,7) ailesini *muhafazakâr*, 94 öğrenci (%22,6) *özgürlükçü*, 57 öğrenci (%13,7) *otoriter*, 15 öğrenci (%3,6) *despot* ve 110 öğrenci (%26,4) *eşitlikçi* olarak tanımlamıştır. Bunun yanı sıra "Babam izin vermezse annem çalışmaz" yargısını doğrulamayan öğrencilerin oranı %79,1'dir. "Ailenizi nasıl tanımlarsınız?" ile "Babam izin vermezse annem çalışamaz" sorusu arasındaki ilişki incelendiğinde ailesini *muhafazakâr* olarak tanımlayan öğrencilerin 47'si (%54) "Babam izin vermezse annem çalışamaz" yargısını onaylamakta, ailesini *eşitlikçi* olarak tanımlayan öğrencilerin 94'ü (%28,6) "Babam izin vermezse annem çalışamaz" yargısını onaylamamaktadır ($X^2=20,749$; $SD=4$; $p=0,000$). Benzer bir şekilde "Annem dışarı çıkarken babamdan izin alır" ile "Evlendiğinizde dışarı çıkarken eşinizden izin alır mısınız?" sorusu arasındaki ilişki incelendiğinde "Annem dışarı çıkarken babamdan izin alır" yargısına *evet* diyen öğrencilerin 39'unun (%60) "Evlendiğinizde dışarı çıkarken eşinizden izin alır mısınız" sorusuna *evet* dediği; "Annem dışarı çıkarken babamdan izin alır" sorusuna *hayır* diyen öğrencilerin 269'unun (%76,6) "Evlendiğinizde dışarı çıkarken eşimden izin alırım" yargısına *hayır* dediği saptanmıştır ($X^2=35,692$; $SD=1$; $p=0,000$). Bu noktada öğrencilerin ve ailelerin sahip olduğu tutumların benzerlik gösterdiği görülmüştür (Bu bağlamda hipotez 1 ve hipotez 3 doğrulanmıştır). Nitekim Zelyurt'un (2018, s. 2014) yaptığı "Çocuğun Toplumsal Cinsiyet Gelişimi Üzerinde Ailenin Etkisinin İncelenmesi" adlı çalışmada da babanın ev içi işlerde sorumluluk aldığını gözlemleyen çocukların cinsiyetlere yönelik daha az kalıp ön yargı geliştirdiği ortaya koymuştur.

Kadının özellikle evlendikten sonra ev işlerinin sorumluluğunu tek başına üstlenmesi durumu onu iş hayatından alıkoyan başlıca nedenler arasında gelmektedir. Ancak öğrencilerin görüşleri bu noktada kadının iş hayatı içinde yer alması gerektiğini destekler niteliktedir. Çalışmaya katılan öğrencilerin neredeyse tamamı (%99,3) kadının evlendikten sonra çalışmasının uygun olduğunu düşünmektedir. Kadının ekonomik sistem içine dâhil olmasının sadece bireysel değil aynı zamanda uzun vadede toplumsal yansımaları da bulunmaktadır. Kızıldağ ve Cin'in (2018, s. 248) gerçekleştirdiği "Evli Kadınlarda Çalışmanın Toplumsal Cinsiyet Algılarına ve Aile İşlevselliklerine Etkisi" adlı çalışmada çalışan kadınların toplumsal cinsiyet algısının çalışmayan kadınlara göre daha yüksek olduğu ortaya koyulmuştur. Diğer bir deyişle çalışma hayatı kadınlarda cinsiyet eşitliği bilincini arttırmaktadır. Bu noktada kadın istihdamının desteklenmesi cinsiyet eşitliği kazanımı için önemli bir alandır.

"Eğitimim ile ilgili konularla annem ilgilenir" yargısını öğrencilerin %49,5'i onaylamış, %50,5'i onaylamamıştır. Bu noktada öğrencinin eğitim hayatı ile ilgili sorumluluğun sadece anne tarafından üstlenilmediği görülmüştür. "Evde son kararları babam verir" yargısını 302 öğrenci (%72,6) onaylamamıştır. Bu durum öğrencilerin aile içinde mevcut karar verme mekanizmasının sadece baba olmadığını göstermektedir. Aile yapılarında görülen bu eşitlikçi tutum ile aile kurumunun ve aile içi rol dağılımlarının zaman içinde çeşitli nedenler ile dönüşüme uğradığı görülmüştür. Annenin sadece babanın onayladığı kişiler ile görüşebileceği yargısı öğrencilerin %79,3'ü tarafından reddedilmiştir. Ayrıca öğrencilerin %86,1'i babasının annesinin kıyafetlerine karışmadığını belirtmiştir. Bu noktada babanın aile yapısı içinde tek ve baskın bir karar mekanizması olmadığı görülmüştür.

Yapılan çalışmada öğrencilerin ailelerinde genel olarak eşitlikçi bir ilişkiler ağının hâkim olduğunu söylemek mümkündür. Aile, bireylerin hayatında önemli ölçüde etki alanına sahip olan bir kurumdur. Yapılan çalışma genelinde öğrencilerin de cinsiyet eşitliği noktasında sosyal yaşamı algıladıkları görülmüştür. Buradan hareketle gerek öğrencilerin üniversite eğitimi görmelerinin gerekse aile yapısını oluşturan ilişkiler ağının önemli bir bölümünün eşitlikçi olarak inşa edilmiş olmasının öğrencilerin cinsiyet eşitliği algısını etkilediği düşünülmektedir.

TEŞEKKÜR

—

FİNANSAL DESTEK

Yazarlar bu çalışma için herhangi bir finansal destek almadıklarını beyan etmiştir.

ETİK

Bu çalışmada etik ilke ve standartlara uyulduğu beyan edilmiştir. Bu araştırma için Bursa Teknik Üniversitesi Araştırma Etik Kurulundan (Toplantı Tarihi 01 Şubat 2022, Toplantı No 2022-2, Karar No 2) gerekli izin alınmıştır.

YAZAR KATKI BEYANI

İpek Beyza Altıparmak Kavram/fikir; Literatür taraması; Tasarım; Veri toplama/analiz; Veri/bulguların yorumu; Taslağın yazımı; Son onay ve sorumluluk. Genel katkı düzeyi %55

Betül Demircan Kavram/fikir; Tasarım; Veri/bulguların yorumu; Eleştirel inceleme; Yönetme ve kontrol; Son onay ve sorumluluk. Genel katkı düzeyi %45

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Kaynakça

- Akın, M. H. & Aydemir, M. A. (2007). Üniversite okuyan kız öğrencilerin cinsiyet rolü tutumları bağlamında aile ve evlilik kurumlarına bakışları: Selçuk Üniversitesi örneği. *Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 18, 43-60. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sefad/issue/16475/171973>
- Aktaş, G. (2020). Toplumsal cinsiyet rollerinin televizyon dizilerine yansımaları üzerine sosyolojik bir değerlendirme. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 1(1), 1-12. <https://doi.org/10.52108/2757-5942.1.1.1>
- Altıparmak, İ. B. (2018a). Gençlerin gözünden toplumsal bir sorun olarak kadın eğitiminin incelenmesi. *Turkish Studies Social Sciences*, 13(10), 749-764. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13594>
- Altıparmak, İ. B. (2018b). Toplumsal cinsiyet üzerine sosyolojik bir araştırma: Kaynakları ve mücadele alanlarına yönelik öneriler. *Turkish Studies Social Sciences*, 13(18), 179-194. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13823>
- Aslan, K. (2002). Değişen toplumda aile ve çocuk eğitiminde sorunlar. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(2), 25-33. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/egeefd/issue/4923/67344>
- Ataman, Ö. E. (2002). *Sinemada toplumsal cinsiyet rolleri: 1980-1999 yılları arasında Türk sinemasında toplumsal cinsiyet rollerinin sunumu* (Yayın No. 125359) [Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Bal, H. (2001). *Bilimsel araştırma yöntem ve teknikleri*. Süleyman Demirel Üniversitesi Basımevi.
- Baş, E. (2021). Evlilik: Modernleşme sürecinde kuşaklararası yaşanan değişim. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 20(2), 821-845. <https://doi.org/10.21547/jss.823131>

- Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 101-129. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/274853/degisen-toplumsal-yapida-aile>
- Bingöl, O. (2014). Toplumsal cinsiyet olgusu ve Türkiye'de kadınlık. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2014(3), 108–114. <https://doi.org/10.18493/kmusekad.36760>
- Bursa Teknik Üniversitesi. (2022). *Sayılarla BTÜ*. <https://btu.edu.tr/tr/sayfa/sayilarla>
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı [ÇSGB] (2021). 2022 yılı asgari ücreti brüt 5004 tl, net 4253, 40 tl olarak belirlendi. <https://www.csgb.gov.tr/cgm/haberler/2022-yili-asgari-ucreti-brut-5-004-til-net-4-253-40-til-olarak-belirlendi/>
- Demir, Z. (2018). Kadının ücret karşılığı çalışması konusunda Din İşleri Yüksek Kurulu'na gelen sorular. *Dini Araştırmalar Dergisi*, 21(54), 81–106. <https://doi.org/10.15745/da.476747>
- Deniz, K. (2003). Yazılı anlatım becerileri bakımından köy ve kent beşinci sınıf öğrencilerinin durumu. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 13, 233–255. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16954/177011>
- Dirimeşe, E. (2022). Avrupa Birliği toplumsal cinsiyet politikaları ve Türkiye'de roman kadınların durumu: Zonguldak örneği. *Roman Dili ve Kültürü Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1–19. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/raedergisi/issue/70341/938327>
- Duman, Z. (2021). Üniversitede okuyan Z kuşağının değişen aile algısı ve aile içi ilişkilerde yaşadığı sorunlar. *Sosyolojik Bağlam*, 2(1), 20–36. <https://doi.org/10.52108/2757-5942.2.1.2>
- Gönenç, İ. M., Topuz, Ş., Sezer, N. Y., Yılmaz, S., & Duman, N. B. (2018). Toplumsal cinsiyet dersinin toplumsal cinsiyet algısına etkisi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(1), 22–29. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ausbid/issue/38008/438855#article-authors-list>
- Günindi Ersöz, A. (2016). *Toplumsal cinsiyet sosyolojisi* (2. bs). Anı Yayıncılık.
- Kaplan, S. P. (2015). *Eğitim sendikalarında toplumsal cinsiyet politikaları: Kadın öğretmenlerde toplumsal cinsiyet* (Yayın No. 42343) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Karakaya, H. (2018). Görünmez emek ve ev kadınları. *Fırat Üniversitesi Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(1), 73–94. <https://dergipark.org.tr/en/pub/fuuiibfdergi/issue/39056/458159>
- Karataş, K. (2001). Toplumsal değişme ve aile. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 12(2), 89–98. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsh/issue/48488/616790>
- Kaşıkırık, A., & Gülümser, İ. (2021). Toplumsal cinsiyet eşitliğinin anayasalara ve uluslararası sözleşmelere yansımaları. *Ulusal Türkiye Politik Çalışmalar Dergisi*, 1(1), 59–69. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ulusam/issue/68756/1081926>
- Keskin, D. (2017). *Geleneksel aileden modern aileye geçiş sürecinde ailede din eğitimi anlayışındaki değişim* (Yayın No. 476405) [Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Kızıldağ, F., & Cin, F. M. (2018). Evli kadınlarda çalışmanın toplumsal cinsiyet algılarına ve aile işlevselliklerine etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(33), 241–251. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/302104/>
- Neuman, W. L. (2014). *Toplumsal araştırma yöntemleri* (S. Özge, Çev.). Siyasal Yayınları.
- Özçatalı, E. Ö. (2011). Ataerkillik, toplumsal cinsiyet ve kadının çalışma yaşamına katılımı. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 21–39. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ckuiibfd/issue/32888/365347?publisher=karatekin>
- Özdemir, M. Ç. (2007). Toplumsal değişme karşısında aile ve okul. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 5(2), 185–198. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26116/275133>
- Parlaktuna, İ. (2010). Türkiye'de cinsiyete dayalı meslek ayrımcılığının analizi. *Ege Akademik Bakış*, 10(4), 1217–1230. <https://www.acarindex.com/pdfs/1046902>
- Pekel, E. (2019). Toplumsal cinsiyet rolleri ve kadının çalışma hayatındaki konumu. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 30–39. https://www.ibaness.org/bnejs/2019_05_01/03_Pekel.pdf
- Tekin Epik, M., Çiçek, Ö., & Altay, S. (2017). Bir sosyal politika aracı olarak tarihsel süreçte ailenin değişen/değişmeyen rolleri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 17(38), 35–58. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/spcd/issue/30309/327106>
- Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK]. (2022). *Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuculari-2022-49685&dil=1#:~:text=T%C3%9C%C4%B0K%20Kurumsal&text=T%C3%BCrkiye'de%20ikamet%20eden%20n%C3%BCfus,575%20bin%20441%20ki%C5%9Fi%20oldu>
- Vatandaş, C. (2007). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. *Istanbul Journal of Sociological Studies*, 35, 29–56. <https://www.acarindex.com/pdfs/38015>
- Yağan Güder, S. & Güler Yıldız, T. (2016). Okul öncesi dönemdeki çocukların toplumsal cinsiyet algılarında ailenin rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 424–446. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2016016429>
- Zelyurt, H. (2018). Çocuğun toplumsal cinsiyet gelişimi üzerinde ailenin etkisinin incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 13(19), 2001–2017. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13819>
- Zeybekoğlu Akbaş, Ö., & Dursun, C. (2020). Teknolojinin aileye etkisi: Değişen ailenin dijital ebeveyn ve çocukları. *Turkish Studies-Social*, 15(4), 2245–2265. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.43395>

Extended Abstract

Fundamental rights and freedoms are among the core issues of work in the world. The most essential point of the work, especially for disadvantaged groups, is their rights and access to opportunities in social life. Women constitute one of the study subjects within these vulnerable groups. The history of women's struggle for equality dates back a long time, but despite significant gains in rights and freedoms, the desired level of equality has still not been achieved. Although women's struggle for equality is more widely recognized in developed societies, the rigid reflections of patriarchal patterns are still evident in developing or underdeveloped societies. At this point, efforts towards gender equality constitute one of the crucial areas of struggle. Many institutions influence individuals regarding gender equality, with the family being one of the most important of these institutions. The individual learns their first impressions about the right and wrong recognitions of the society in which they live in the family. From this point of view, the study aimed to investigate the effect of family on university students' attitudes towards gender perception.

The study was conducted at Bursa Technical University in Türkiye. The research aimed to explore the similarities and differences in how university students at the upper level of the education system and their families approach gender. The study employed a quantitative research design in which a questionnaire was distributed to the participants in the sample population. The study involved students who willingly participated, and the sample population was determined using a simple random sampling method. The researcher administered the questionnaire. The estimated duration for completing the questionnaire form is around 25 minutes. The collected findings were analyzed using the SPSS 25 software. The study initially focused on exploring the socio-demographic characteristics of the students. Out of all the students involved in the study, 64.7% were female and 35.3% were male. 98.1% of them were between the ages of 15 and 25. After examining the students' family structures, it is clear that the majority (84.9%) belong to nuclear families. Cities were the birthplace of 64.2% of the population. After examining the socio-demographic structure of the students' families, it was found that 61.1% of the families had an income level that equaled or surpassed the minimum wage. After assessing the parents' educational background, it was seen that 58.2% of the fathers and 39.7% of the mothers had completed high school or attained a higher level of education. Upon examining the occupational status, it was discovered that most mothers (72.6%) were primarily engaged in homemaking, whereas the fathers' occupation was characterized mainly by retirement (27.2%). Based on the study, a majority of 52.4% of the students perceived that their mothers were accountable for housework. The perception is thought to be influenced by the mother's role as a homemaker within the family.

One of the statements directed to the students within the scope of the study was, "My mother is responsible for my care." To this statement, 60.8% of the students responded that their mother was not responsible. Despite this situation in the family, 94% of the students think that parents should be responsible for household chores together. This is one of the prominent egalitarian attitudes of the students. At another stage, it was asked how effective the father is in decision-making in the family. From this point of view, the students were asked, "My mother would not work if my father did not give permission." 79.1 percent of the students answered *no* to this statement. At this point, it is seen that in most families, the mother has the right to make a free decision on the decision to work. However, because most mothers are homemakers, 70.9% of the students accepted the statement, "My father pays the bill when we have dinner." The rate of students who think women should be involved in the labor force is 99.3%. 72.6% of the students did not approve of the judgment that the father is the final decision-maker at home. One of the reflections of patriarchal patterns is the idea that childcare belongs only to the mother. At this point, the participants were asked about the statement, "My mother attends the parent-teacher conferences." 50.5% of the participants did not approve of this judgment. When the overall study was evaluated, it was determined that there are attitudes toward gender equality in the students' families and that the students are aware of gender equality. It is thought that the egalitarian reflections seen in the system of relationships in the family structure of the students are also related to the level of education of the families.